

Massachusetts Teknoloji Enstitüsü-Fizik Bölümü

Fizik – 8.01

Ödev # 5

Güz, 1999

ÇÖZÜMLER

Dru Renner

22 Ekim 1999

Bu çözümler boyunca, aşağıdaki nicelikler kullanılacaktır.

$M_S = 1.99 \times 10^{30} \text{ kg}$	Güneşin kütlesi
$M_E = 5.98 \times 10^{24} \text{ kg}$	Dünyanın kütlesi
$R_E = 6.4 \times 10^6 \text{ m}$	Dünyanın yaklaşık yarıçapı
$G = 6.67 \times 10^{-11} \text{ Nm}^2 / \text{kg}^2$	Çekimi sabiti
$g = 9.8 \text{ m/s}^2$	Yerçekimi ivmesi

Problem 5.1 (Ohanian, sayfa 205, problem 22)

Mekanik enerjinin korunumu kanunu

$$E = K + U = \frac{mv^2}{2} + U$$

olduğunu ifade eder. Lütfen sayfa 205 deki Şekil 8.14 e bakınız.

İlk olarak $E = E_1$ olduğunu düşünelim.

(a) $v=0 \Rightarrow E=U$ olduğu zaman dönme noktaları meydana gelir. E_1 için sadece bir dönme noktası vardır, sola dönme noktası $x \approx 0.2$ dedir.

(b) U minimum olduğu zaman hız maksimumdur. E_1 için hız $x \approx 1$ de maksimumdur. U lokal maksimum olduğu zaman, hız lokal minimum olur. E_1 için hız $x \approx 1.6$ için lokal minimum olur. Ayrıca E_1 için $v=0$ dönme noktası vardır. Böylece, minimum hız $x \approx 0.2$ da meydana gelir.

(c) Yörünge sadece eğer hem sağda hem de solda dönme noktaları varsa bağlıdır.

Şimdi $E = E_2$ olduğunu düşünelim.

(a) E_2 için $x \approx 0.3$ de bir sola dönme noktası vardır ve sağa dönüm noktası $x \approx 3.0$ ' tadır.

(b) E_2 için hız $x \approx 1.0$ için maksimumdur. E_2 için hız $x \approx 1.6$ için lokal minimumdur. Ayrıca E_2 için $v=0$ da iki tane dönme noktası vardır. Böylece, minimum hız $x \approx 0.3$ ve $x \approx 3.0$ da meydana gelir.

(c) E_2 için hem sağa hem de sola dönme noktaları vardır. Bundan dolayı yörünge bağlıdır.

Şimdi $E=E_3$ olduğunu düşünelim.

(a) E_3 için $x \approx 0.5$ de bir sola dönme noktası vardır ve sağa dönüm noktası $x \approx 1.3$ tedir.

(b) E_3 için hız $x \approx 1.0$ için maksimumdur. E_3 için hız $x \approx 1.6$ için lokal minimumdur. Ayrıca E_3 için $v=0$ da iki tane dönme noktası vardır. Böylece, minimum hız $x \approx 0.5$ ve $x \approx 3.0$ da meydana gelir.

(c) E_3 için hem sağa hem de sola dönme noktaları vardır. Bundan dolayı yörünge bağlıdır.

Problem 5.2 (Ohanian, sayfa 205, problem 25)

Sayfa 195 deki tablo 8.1 ihtiyacınız olan iki niceliği listesini vermektedir.

Amerika birleşik devletlerinin yıllık elektrik tüketimi	$8 \times 10^{19} \text{ J}$
Gazın bir galonunun yanması	$1.3 \times 10^8 \text{ J}$

Çeşitli dönüşüm faktörleri oluşturmak için bu nicelikleri kullanabiliriz. Amerika Birleşik devletleri tarafından yıl başına ihtiyaç gösterilen benzin miktarı

$$8 \times 10^{19} \text{ J / yıl} = \frac{8 \times 10^{19}}{1.3 \times 10^8} \text{ galon benzin / yıl}$$

$$\approx 6.2 \times 10^{11} \text{ galon benzin / yıl}$$

Kadardır. Amerika Birleşik devletleri tarafından gün başına ihtiyaç gösterilen benzin miktarı

$$6.2 \times 10^{11} \text{ galon benzin / yıl} = 6.2 \times 10^{11} \times \frac{1}{365} \text{ galon benzin / gün}$$

$$= 1.7 \times 10^9 \text{ galon benzin / gün}$$

Problem 5.3 (Ohanian, sayfa 207, problem 43)

(a) 6000 Mısırlının taşıyabilecekleri toplam kuvvet

$$F = 6000 \times 360 \text{ N} = 2.16 \times 10^6 \text{ N}$$

dur. Taşıyabilecekleri maksimum Mg ağırlığı

$$F = \mu_k Mg \quad \Rightarrow \quad Mg = \frac{F}{\mu_k} = \frac{2.16 \times 10^6}{0.3} = 7.2 \times 10^6 \text{ N}$$

olur. Buna karşılık gelen maksimum M kütlesi

$$M = \frac{Mg}{g} = \frac{7.2 \times 10^6}{9.8} = 7.3 \times 10^5 \text{ kg dır.}$$

(b) 6000 Mısırlının yayacağı toplam güç

$$P = 6000 \times 0.20 \text{ hp} = 1.22 \times 10^3 \text{ hp dır.}$$

Güç, kuvvet ve hız cinsinden $P = Fv$ ilişkisi ile verilir.

$$P = Fv \quad \Rightarrow \quad v = \frac{P}{F} = \frac{1.2 \times 10^3}{2.16 \times 10^6} \times \frac{1 \text{ hp}}{1 \text{ N}}$$

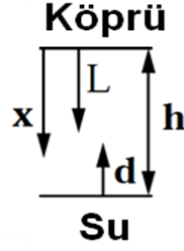
Oldukça dikkatli olmamız gerekir. Çünkü beygir gücünün birimi metrik birim değildir. Dönüşüm

1hp(beygir gücü)= 745.7 W şeklindedir. Böylece hız

$$v = \frac{P}{F} = \frac{1.2 \times 10^3}{2.16 \times 10^6} \times 745.7 \times \frac{\text{W}}{\text{N}} \approx 4.1 \times 10^{-1}$$

ile verilir. Beygir gücünden metrik birime dönüşümü yapınca, cevabın m/s biriminde olacağı konusunda kendimize güvenimiz tamdır.

Problem 5.4Gerilmemiş kordon boyunu L uzunluğu olarak alalım. $h=100\text{m}$, $k=100\text{N/m}$ $m=50\text{kg}$ ve x ise, bungee atlayıcının köprüden düşerken almış olduğu mesafeyi gösterebilir.

Eğer ip içinde hiç ısının kaybolmadığını varsayılırsa ve hava direnci de ihmal edilirse, mekanik enerji korunur. Bu durumla konu ile ilgili kuvvetler yay ve yer çekimi kuvvetleridir. Bunlar korunumlu kuvvettir, böylece mekanik enerji korunur.

Kişi L mesafesi düşene kadar ip uzamayacaktır. Yani, $x < L$ için atlayıcının mekanik enerjisi

$$E_{x < L} = mg(h - x) + \frac{mv^2}{2}$$

ile verilir. $x > L$ için, kişi ipi uzatacağı ve mekanik enerji

$$E_{x > L} = mg(h - x) + \frac{mv^2}{2} + \frac{k(x - L)^2}{2}$$

olur. Kişi köprü'nün üzerinden durgun halden atlar. Böylece onun mekanik enerjisi

$$E = mgh$$

dır. Biz kişinin suyun hemen üstünde durabilmesini diye L yi seçmek istiyoruz. Böylece, onun bu noktadaki mekanik enerjisi

$$E = \frac{k(h - L)^2}{2}$$

olur. Mekanik enerjinin korunumu

$$mgh = \frac{k(h - L)^2}{2} \Rightarrow L = h - \sqrt{\frac{2mgh}{k}} \approx 69 \text{ m}$$

verir.

(b) Bungee atlayıcısı suyun üzerinden d yüksekliğinde yerçekimi ve yay kuvvetinin birbirini dengelediği bu noktada serbestçe asılı kalacaktır. Bu

$$k(h - L - d) = mg \Rightarrow d = h - L - \frac{mg}{k} \approx 26 \text{ m}$$

ile verilir.

Problem 5.5

Eğer dönme sürati çok büyük olsaydı, yer çekimi kuvveti gerekli olan merkezci kuvveti sağlamada yeterli olamazdı. Ekvatordaki malzeme dışa doğru hareket etmeye başlatacaktı. Bundan dolayı gezegenlerin konumu değişmeyecekti.

- (a) Sayfa 202 de başlayan bölüm 9.1 bir gezegenin (küresel bir gezegen varsayarak) yüzeyindeki ivmenin hesaplanmasını göstermektedir. Bu sonuç sayfa 214 de eşitlik (6) da verilmiştir. $M_E \rightarrow M$ ve $R_E \rightarrow R$ alınarak eşitlik

$$g = \frac{GM}{R^2}$$

Olur. Burada M ve R sırasıyla gezegenin kütlesi ve yarıçapıdır. Eğer gezegenler homojen ρ yoğunluğuna sahip ise, bu durumda kütle

$$M = \frac{4}{3} \pi R^3 \rho \quad \Rightarrow \quad g = \frac{4}{3} \pi G R \rho$$

İle verilir. Yukarıdaki tartışmadan, gezegenin maksimum dönme sürati, bu ivme tamamen yüzeydeki malzemeye etkiyen merkezci kuvvet olduğu zaman verilir. Bu minimum T dönme periyoduna karşılıktır. Dairesel hareket,

$$g = a = \frac{v^2}{R} \quad \Rightarrow \quad v = \sqrt{gR} = \sqrt{\frac{4}{3} \pi G \rho R} = R \sqrt{\frac{4}{3} \pi G \rho}$$

İlişisini verir. Bu durumda hareketin periyodu

$$T = \frac{2\pi R}{v} = \frac{2\pi R}{R \sqrt{\frac{4}{3} \pi G \rho}} = \sqrt{\frac{3\pi}{G\rho}}$$

İle verilir.

- (b) $\rho = 3.0 \text{ g/cm}^3 = 3.0 \times 10^3 \text{ kg/cm}^3$ değeri için, minimum periyot

$$T = \sqrt{\frac{3\pi}{6.67 \times 10^{-11} \times 3.010^3}} \approx 6.9 \times 10^3 \text{ s} \approx 1.9 \text{ sa} \approx 7.9 \times 10^{-2} \text{ gün}$$

Şeklindedir.

Problem 5.6 (Ohanian, sayfa 239, problem 15)

Lütfen sayfa 239 daki şekil 9.42 ye bakınız.

Şekilde $r_{CM} = 0$ bulunan kütle merkezi şu şekilde verilir.

$$r_{CM} = 0 = m_2 r_2 - m_1 r_1 \quad \Rightarrow \quad m_2 r_2 = m_1 r_1$$

Şimdi her yıldızın yörüngesinin dairesel olduğunu ve kütle merkezinin $r_{CM} = 0$ da olduğunu varsayıyoruz. Bu durumda m_1 kütlesinin hareketi için merkezci ivme,

$$a = \frac{1}{m_1} F = \frac{1}{m_1} \frac{G m_1 m_2}{(r_1 + r_2)^2} = \frac{G m_2}{(r_1 + r_2)^2}$$

Benzer olarak

$$a_2 = \frac{G m_1}{(r_1 + r_2)^2}$$

Şeklinde verilir. Dairesel hareket için açısal frekans

$$\omega = \frac{a}{r}$$

m_1 kütlesi için açısal frekans,

$$\omega_1 = \frac{m_2}{r_1} \frac{G}{(r_1 + r_2)^2}$$

Benzer olarak m_2 için

$$\omega_2 = \frac{m_1}{r_2} \frac{G}{(r_1 + r_2)^2}$$

İle verilir. Bunu $m_1 r_1 = m_2 r_2 \Rightarrow \omega_1 = \omega_2 = \omega$ olarak kontrol edebiliriz. Burada ω çift yıldız sisteminin periyodudur. Bu eşitliği yani, m_1 ve m_2 arasındaki simetriyi, daha açık bir şekilde elde etmek istiyoruz.

$$a_1 = \frac{G m_2}{(r_1 + r_2)^2} = \omega^2 r_1 \quad (1)$$

$$a_2 = \frac{G m_1}{(r_1 + r_2)^2} = \omega^2 r_2 \quad (2)$$

Bu (1) ve (2) eşitliğini toplayarak

$$\omega^2 (r_1 + r_2) = (m_1 + m_2) \cdot \frac{G}{(r_1 + r_2)^2} \Rightarrow$$

$$\omega^2 = \frac{G(m_1 + m_2)}{(r_1 + r_2)^3}$$

Elde edilir. Bu durumda periyot

$$T^2 = \frac{4\pi^2}{\omega^2} = \frac{4\pi^2 (r_1 + r_2)^3}{G(m_1 + m_2)}$$

İle verilir.

Problem 5.7 (Ohanian, sayfa 239, problem 16)

5.6 probleminden elde edilen sonucu kullanmamız gereklidir.

$$T^2 = \frac{4\pi^2}{G(m_1 + m_2)} (r_1 + r_2)^3 \Rightarrow (r_1 + r_2) = \left(\frac{G(m_1 + m_2) T^2}{4\pi^2} \right)^{1/3}$$

M_{sun} Güneşin kütlesi olsun. Ve $m_1 = 10M_{\text{sun}}$ ve $m_2 = 25M_{\text{sun}}$ sırasıyla kara deliğin ve süpergiantın kütleleri olsun. $T = 5.6$ gün $\approx 4.84 \times 10^5$ s dir. Ve yıldızlar arasındaki mesafe

$$d = (r_1 + r_2) = \left(\frac{G(m_1 + m_2) T^2}{4\pi^2} \right)^{1/3} = \left(\frac{35 \cdot G M_{\text{sun}} (4.84 \times 10^5)^2}{4\pi^2} \right)^{1/3} \approx 3.0 \times 10^{10} \text{ m}$$

dir.

Problem 5.8 (Ohanian, sayfa 241, problem 28)

(a) Bir merminin silahtan ateşlendikten hemen sonraki mekanik enerjisi

$$E = \frac{m v^2}{2} - \frac{G M_E m}{R_E}$$

dir. Burada M_E ve R_E sırasıyla dünyanın kütlesi ve yarıçapıdır. m merminin kütlesi; ve merminin namlu ucundaki hızıdır. Eğer mermi zar zor ay mesafesine ulaşır ise, bu durumda bu noktadaki mekanik enerji

$$E = -\frac{G M_E m}{D}$$

Olur. Burada D dünyanın merkezi ile ay arasındaki uzaklıktır. Önceki iki eşitliği ve mekanik enerjinin korunumu kullanarak

$$E = \frac{mv^2}{2} - \frac{GM_E m}{R_E} = -\frac{GM_E m}{D} \Rightarrow$$

$$v^2 = \sqrt{2GM_E \left(\frac{1}{R_E} - \frac{1}{D} \right)} \approx 1.1 \times 10^4 \text{ m/s}$$

(b) Silah mermiye yeterince bir kinetik enerji vermelidir. .

$$E = \frac{mv^2}{2} = mGM_E \left(\frac{1}{R_E} - \frac{1}{D} \right) \approx 1.2 \times 10^{11} \text{ J}$$

$$1.2 \times 10^{11} \text{ J} = \frac{1.2 \times 10^{11}}{4.2 \times 10^9} \text{ ton TNT} \approx 29 \text{ ton TNT}$$

(c) Sabit ivme için eşitlik

$$v = at \text{ ve } x = \frac{at^2}{2}$$

ile verilir. Merminin L=500 m uzunluğundaki namlunun bir ucundan diğer ucuna varması için gerekli olan zaman

$$T = \sqrt{\frac{2L}{a}}$$

Merminin bu noktada $1.1 \times 10^4 \text{ m/s}$ hıza ulaşabilmesi için ivme;

$$a = \frac{v^2}{2L} \approx 1.2 \times 10^5 \text{ m/s}^2$$

Olmalıdır.

Problem 5.9 (Ohanian, sayfa 241, problem 30)

(a) Yörünge mekanik enerjisi sayfa 226 daki (27) nolu eşitlik ile verilir.

$M_S \rightarrow M_E$ yazarsak ve $m = 3500 \text{ kg}$, $r = 100 \text{ km} + R_E = 10^5 \text{ m} + R_E$ alırsak

$$E_1 = -\frac{GM_E m}{2r} \approx -1.07 \times 10^{11} \text{ J}$$

Gezegenin yüzeyinde duran uydular için mekanik enerji

$$E_2 = -\frac{GM_E m}{R_E} \approx -2.18 \times 10^{11} \text{ J}$$

İle verilir. Mekanik enerjideki değişim

$$\Delta E = E_2 - E_1 \approx -1.11 \times 10^{11} \text{ J}$$

(b) Enerji bir malzemenin sıcaklığını yükseltmek için gereklidir. Ve enerji malzemenin bir fazdan diğer bir faza geçmesi için gereklidir. (Bu ikincisi tek sıcaklıkta meydana gelir). Bu tür düşünceler için enerji genelde kalori olarak ifade edilir. Joule e dönüşüm

$$1 \text{ cal} = 4.187 \text{ J}$$

Alüminyumun erime ısısı $95.3 \text{ kcal/kg} \approx 3.99 \times 10^2 \text{ J/kg}$ dr. Bu bir kilogram alüminyumu eritmek için gerekli olan enerji miktarıdır. Böylece tüm uyduyu eritmek için gereken enerji aşağıdaki kadardır.

$$E_{\text{Erime}} = 3.99 \times 10^2 \times 3500 \approx 1.4 \times 10^6 \text{ J}$$

(Aslında bir başka daha küçük enerji miktarı alüminyumun sıcaklığını erime sıcaklığına yükseltmek için gereklidir.) Alüminyumun buharlaşma ısısı $2520 \text{ kcal/kg} \approx 1.06 \times 10^4 \text{ J/kg}$ dir. Bu bir kilogram alüminyumu buharlaştırmak (kaynaktmak) için gerekli olan enerji miktarıdır. Böylece tüm uyduyu buharlaştırmak için gereken enerji aşağıdaki kadardır.

$$E_{\text{Buharlaşma}} = 1.06 \times 10^4 \times 3500 \approx 3.71 \times 10^7 \text{ J}$$

Her iki işlem için gerekli olan enerji $\approx 3.85 \times 10^7 \text{ J}$ dür. Bundan daha büyük enerji miktarı hem erimeye ve hem de buharlaştırmaya sebep olmak için yeterlidir.

Problem 5.10 (Ohanian, sayfa 267, problem 12)

Arabanın ve kamyonun kütlesi sırasıyla $m_1=1500 \text{ kg}$ ve $m_2=3500 \text{ kg}$ olsun. Kuzey yönünü y-ekseni ve doğu yönünü ise x-ekseni ile belirtelim. Bu durumda arabanın hızı y eksenine yönünde $v=80 \text{ km/sa}=22.2 \text{ m/s}$, ve kamyonun hızı x yönünde $v=50 \text{ km/sa}=13.9 \text{ m/s}$ dir.

Her biri için momentum:

$$\vec{p}_1 = m_1 v_1 \hat{y} = 3.330 \times 10^4 \hat{y}$$

$$\vec{p}_2 = m_1 v_1 \hat{x} = 4.865 \times 10^4 \hat{x}$$

Burada \vec{p} nin birimi kg m/s² dir.

(a) Çarpışmadan sonraki momentum:

$$\hat{P} = (m_1 + m_2) \hat{V} = 5000 \hat{V}$$

Momentumun korunumu

$$\hat{P} = \hat{p}_1 + \hat{p}_2 = 4.865 \times 10^4 \hat{x} + 3.330 \times 10^4 \hat{y}$$

verir. Böylece, çarpışmadan sonraki arabaların hızları;

$$\hat{V} = \frac{1}{5000} (4.865 \times 10^4 \hat{x} + 3.330 \times 10^4 \hat{y}) = 9.73 \hat{x} + 6.66 \hat{y}$$

Olur. Hızın büyüklüğü

$$|V| = \sqrt{(9.73)^2 + (6.66)^2} \approx 11.8 \text{ m/s}$$

dir. Yönü ise,

$$\theta = \tan^{-1} \left(\frac{6.66}{9.73} \right) \approx 34^\circ$$

Bu her iki aracında kuzey doğu yönünde gittiğini söyler.

(b) Çarpışmadan önceki kinetik enerji:

$$K_{\text{önce}} = \frac{m_1 v_1^2}{2} + \frac{m_2 v_2^2}{2} \approx 7.1 \times 10^5 \text{ J}$$

Kinetik enerjideki değişim;

$$\Delta K = K_{\text{sonra}} - K_{\text{önce}} \approx -3.6 \times 10^5 \text{ J}$$

Böylece, $-3.6 \times 10^5 \text{ J}$ kinetik enerji çarpışma esnasında kaybolmuştur.

Problem 5.11 (Ohanian, sayfa 267, problem 13)

Hidrojen atomlarının uyduya çarpma kuvveti daima,

$$\vec{F} = \frac{d\vec{p}}{dt}$$

Kolaylık olsun diye, uydunun alanını $A = 1.0 \text{ m}^2$, iyon yoğunluğunu $\rho = 10^7 \text{ cm}^{-3}$, her bir iyonun kütesini $m = 10^{-27} \text{ kg}$, her bir iyonun hızını $v = 4 \times 10^5 \text{ m/s}$ alalım.

Δt gibi küçük bir zaman aralığını düşünün, Bu durumda iyonlar uyduya $\Delta \vec{p}$ kadar çok az miktarda momentum uygularlar. Bu

$$\vec{F} \approx \frac{\Delta \vec{p}}{\Delta t}$$

İlişisini verir ki $\Delta t \rightarrow \infty$ gittiği limit durumunda doğrudur. (Eğer Güneş rüzgarının zamanla homojen olduğu varsayılırsa, bu durumda yazılan ilişki tam olarak doğrudur, hatta Δt sonsuz olduğu zaman bile)

Δt zaman aralığında uyduya çarpan güneş rüzgarlarının hacmi

$$V = A v \Delta t$$

dir. Bu hacimdeki iyonların sayısı;

$$N = \rho V = \rho A v \Delta t$$

İle verilir. Eğer tüm iyonlar uyduya yapışırsa, bu durumda güneş rüzgarının yönü boyunca uyduya aktarılan momentum,

$$\Delta p = m v N = m \rho A v^2 \Delta t$$

Bundan dolayı kuvvet,

$$\vec{F} \approx \frac{\Delta \vec{p}}{\Delta t} = \frac{m \rho A v^2 \Delta t}{\Delta t} = m \rho A v^2$$

İle verilir ki $\Delta t \rightarrow \infty$ gittiği limit durumunda doğrudur. Bundan dolayı kuvvet tam olarak,

$$\vec{F} = m \rho A v^2 = 2.72 \times 10^{-9} \text{ N}$$

olur. Burada yön güneş rüzgarları tarafından verilir.

Problem 5.12 (Ohanian, sayfa 268, problem 27)

Sayfa 256 daki 6. örnekte olduğu gibi, sayfa 254 deki 26. eşitliği kullanacağız. Bu eşitlik

$$z_{CM} = \frac{1}{M} \int z \rho dV = \frac{1}{M} \left[\int_{\text{yaniletken}} z \rho dV + \int_{\text{çubuk}} z \rho dV \right]$$

Burada integrali iki kısma ayırdık. Birinci kısım, yarıiletken kısmı, tüm yarıiletken boyunca olan kütleleri, diğer kısım, çubuk kısmı, ise tüm doğru boyunca olan kütleleri içermektedir.

Yarıiletken kısmının integrali 6. Örnekte alındı. Bu durumda integral

$$\int_{\text{yaniletken}} z \rho dV = 2 \rho A R^2$$

(Dikkatli olun: Buradaki M kütlesi tüm kesimin kütlesidir. 6. Örnekteki M kütlesi sadece yarıiletken kısmının kütlesidir.) Şimdi geri kalan, çubuk kısmının integralini hesaplamamız gerekir.

$$\int_{\text{çubuk}} z \rho dV$$

Fakat bu integral açıkça, kütle merkezinin z bileşeni, ki burada sıfırdır, ile orantılıdır. Ayrıca bunu doğru boyunca $z=0$ olduğu içinde görebiliriz.

$$\int_{\text{çubuk}} z \rho dV = 0$$

Bu durumda

$$z_{CM} = \frac{1}{M} \int [2 \rho A R^2 + 0]$$

Şeklidedir. Kütle

$$M = M_{\text{yaniletken}} + M_{\text{çubuk}} = \rho A \pi R + \rho A 2R = AR \rho (\pi + 2)$$

İle verilir. Ve bu durumda

$$z_{CM} = \frac{2R}{2 + \pi}$$

Olur. Örnek 6 da olduğu gibi, kütlelerin simetrisi

$$x_{CM} = 0$$

Olduğunu belirtir.

Problem 5.13 (Ohanian, sayfa 270, problem 45)

$v = 5.0 \times 10^3 \text{ m/s}$ ve $h = 2.5 \times 10^4 \text{ m}$ ve m de balistik füzenin kütlesi olsun. m' kütleli ve sadece v' yatay hıza sahip ve h yüksekliğindeki bir cismin hareket denklemini göz önünde bulundurun. Hareket denklemini

$$z = -\frac{g t^2}{2} \text{ ve } x = v' t$$

Bu cisim yere

$$t_{\text{yer}} = \sqrt{\frac{2h}{g}}$$

zamanında ve

$$x_{\text{yer}} = v' \sqrt{\frac{2h}{g}}$$

Konumunda çarpar. Yere hemen çarpan $m' = \frac{m}{2}$ kütleli bir parça için $v' = 0$ dır. Böylece,

$$x_{\text{yer}} = 0$$

Yere hemen çarpmayan $m' = \frac{m}{2}$ kütleli bir parça için momentumun korunumu

$$\frac{m}{2} \cdot 0 + \frac{m}{2} \cdot v' = m v \quad \Rightarrow \quad v' = 2v$$

Eşitliğini verir. Daha sonraki hareket,

$$x_{\text{yer}} = 2v \sqrt{\frac{2h}{g}} \approx 7.1 \times 10^5 \text{ m}$$

Verir. Kütle merkezi füze hiç patlamış gibi hareket eder, Yani, $m' = m$ ve $v' = v$ dir. Bu durumda

$$x_{\text{yer}} = v \sqrt{\frac{2h}{g}}$$

dir. Açıkça bu yukarıdaki iki durumun tam ortasına düşmektedir.

Problem 5.14 (Ohanian, sayfa 270, problem 50)

(a) Bu problem 5.10 problemine gönderme yapar.

Çarpışmadan önce kütle merkezinin öteleme kinetik enerjisi,

$$\frac{(m_1 + m_2)v_{\text{CM}}^2}{2} = \frac{\vec{P}^2}{2(m_1 + m_2)} = \frac{(m_1 + m_2)V^2}{2}$$

Burada \vec{P} toplam momentum ve V kütle merkezinin hızıdır. Bunun her ikisi de problem 5.10 da hesaplandı. Bu vaziyet eğer momentum korunumlu ise öteleme kinetik enerjisinin de korunduğunu göstermektedir. Böylece, değeri,

$$\frac{(m_1 + m_2)v_{\text{CM}}^2}{2} = \frac{5000 \cdot (11.8)^2}{2} \approx 3.5 \times 10^5 \text{ J}$$

ile verilir. İç kinetik enerji sayfa 260 daki (34) üçüncü eşitliği sağlar.

$$K = K_{\text{iç}} + \frac{(m_1 + m_2)v_{\text{CM}}^2}{2} \Rightarrow K_{\text{iç}} = K - \frac{(m_1 + m_2)v_{\text{CM}}^2}{2}$$

Böylece çarpışmadan önce

$$K_{\text{iç}} = K_{\text{önce}} - 3.5 \times 10^5 \approx 7.1 \times 10^5 - 3.5 \times 10^5 \approx 3.6 \times 10^5 \text{ J}$$

Buradaki $K_{\text{önce}}$ değeri problem 5.10 da hesaplandı.

(b) Çarpışmadan sonra kütle merkezinin öteleme kinetik enerjisi, yukarıdaki iddiadan dolayı, çarpışmadan önceki ile aynıdır. Bunun değeri

$$\frac{(m_1 + m_2)v_{\text{CM}}^2}{2} = \frac{5000 \cdot (11.8)^2}{2} \approx 3.5 \times 10^5 \text{ J}$$

ile verilir. Çarpışmadan sonra, hem araba hem de kamyon tek bir cisim gibi hareket eder. Böylece hiçbir iç kinetik enerji yoktur.

$$K_{\text{iç}} = 0$$

dir.